

Posudek k diplomové práci

Název: **Školní psycholog ve škole s inovativním školním vzdělávacím programem**

Autorka práce: Bc. Raquel Goldsteinová

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.

Oponentka práce: doc. PhDr. Anna Kucharská, Ph.D.

Autorka ve své práci prozkoumává postavení a fungování školního psychologa ve škole s inovativním školním vzdělávacím programem. Tato práce je zaměřena především na mapování vztahů ve vnitřní síti školy. Autorka si klade otázky, jaký je vztah školních psychologů k tzv. filosofii školy, do jaké míry na ni mají vliv a jakým způsobem ovlivňuje jejich samotný obsah práce. Z hlediska tématu měla autorka poměrně originální přístup, který se standartně neobjevuje v závěrečných pracích patřících do oblasti školní psychologie. Z tohoto důvodu hodnotím práci jako přínosnou pro teorii i praxi školní psychologie.

Předložená práce je tradičně strukturovaná – výzkumné části předchází část teoretická. Teoretická část představuje oporu pro část empirickou. Teoretická struktura mi dává smysl s ohledem na cíl empirické části práce. Možná bych ještě *argumentačně posílila odlišení termínů alternativní škola a inovativní škola* (námět k diskuzi v průběhu obhajoby). V kapitole 1.3.2 Tradiční a inovativní školství autorka staví tyto principy do protipólů. Ovšem každá mince má dvě strany, proto bych byla ráda, kdyby v průběhu obhajoby autorka reflektovala možná rizika inovativního přístupu v současném systému českého školství. Na druhou stranu oceňuji zařazení kapitoly: Role školních psychologů na inovativních školách, kde prokázala rešeršní dovednosti a představila školního psychologa jako jednoho z “nositelů” inovace ve škole.

Empirická část staví na sedmi polostrukturovaných rozhovorech se školními psychology, kteří pracují na školách s inovativním vzdělávacím programem. Rozhovory jsou následně analyzovány prostřednictvím tematické analýzy. Kvalitativní design práce je v tomto případě zcela odpovídající vzhledem k počtu respondentů a snaze o hloubkové pochopení zkoumaného problému. Prezentace a analýza získaných dat je přehledná.

Oceňuji podrobný popis metodologického postupu a průběhu vzniku výsledných témat a subtemat. Myslím se, že nejsilnější stránkou autorky je právě právě pečlivá a systematická práce s daty. Výsledky analýz ukazují mnoho pozitivních stránek inovace - dokonce by se zdálo, že být školním psychologem na takové inovativní škole má samá pozitiva: otevřená komunikace s kolegy, podíl na metodickém vedení, prostor pro rozvoj měkkých dovedností, pravidelné sdílení zkušeností, volnost v obsahu práce atd. Až idylický popis autorka “rozbíjí” posledním pojmenovaným tématem Nesoulad. Nesoulad vidí autorka především v situaci, kdy zaměstnanci (pedagové, psychologové) nejsou v souladu s filosofií školy. Další kategorií, která sytí téma nesoulad, je oblast vztahů školy s rodiči. Mohla by se autorka vyjádřit k mé tezi, že *příčinou nesouladu rodiče/škola může být z klientského vztahu, který mají rodiče ke škole*. Zejména se jednalo o nespokojenost rodičů a jejich aktivita nespokojenost řešit. Zajímavé se mi zdají situace, kdy rodič předpokládá, že na škole nebude dítě “stresováno” (např. sumativním hodnocením), ale očekávají od dítěte/školy akademickou dovednost, kterou dítě získá v “tradičním” vzdělávání.

Z diskuze současně vyplývá, že školní psycholog na IŠ má více specifikovanou náplň práce s pedagogy. Představuje někoho, kdo je leaderem v oblasti rozvoje měkkých dovedností. Současně rozvoj měkkých dovedností, je dle autorky, povinnost všech

pedagogů. Dalším popsáním specifikem práce školního psychologa na inovativní škole je vyšší podíl žáků s SVP.

Práce plně vyhovuje požadavkům kladeným na tento typ závěrečné práce – doporučuji k obhajobě.

Náměty k diskusi:

Jaké prvky inovace byste zavedla do “tradičního” školství?
Jak by v tomto procesu mohli pomoci školní psychologové?

15.5.2024, Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.